

NARTTULINJOJA

Monna Snellman

Jokainen kasvattaja aloittaa kasvattamisen sillä omalla mieleisellä kantanartullaan.

Usein jää ensimmäisestä pentueesta kotiin tytär jatkamaan äitinsä jalanjäljissä. Seuraavaksi tyttärentytär. Mahdollisesti vuosien kuluessa nämä nartut jatkavat sukuaan muodostaen uusia sukupolvia – on syntynyt narttulinja. Tätä linjaa voi seurata lukemalla sukutaulun alinta riviä.

Minulla on omia sukupolvia syntynyt tähän mennessä neljä. Omia narttuja seurattaessa olen yhä enemmän alkanut miettimään narttulinjan merkitystä. Selkeästi voi havaita, että jos kantanarttu on vahva oman ilmiänsä periyttäjä, se toistuu myös seuraavissa sukupolvissa.

Itse asiassa olen tullut siihen tulokseen, että oli se uros mikä tahansa, vahva narttulinja työntää itsensä läpi usean pennun, ainakin narttupennun, ilmiäsuun joka tapauksessa.

Omassa linjassani esiin tulleiden sairauksien takia olen yrittänyt käyttää mahdollisimman vierassukuisia uroksia, jotta saisin paljon uutta geenipohjaa tuleviin sukupolviin. Näistä ulkosiitoksistakin ilmestyy usein hämmästyttävästi äitiensä kopioita. Joku saattaa muistuttaa isoäitiään ja joku isoäitinsä äitiä. Kuitenkin pitää muistaa, että perimästä tulee aina puolet isältä ja puolet äidiltä – se ei muutu ikinä mihinkään. Urosta valitessaan useimmat varmaan pyrkivät löytämään uroksen, joka sopii suvultaan ja jonka taustoista ei löytyisi tietoisesti samoja vikoja ja sairauksia kuin nartun taustoista – uroksen, joka myös ulkomuodoltaan on vähintäänkin samaa tasoa nartun kanssa. Tästä ulkomuotoasiasta voi hyvin joskus tinkiä ja katsoa ohi taustakoiriin – tulos voi yllättää positiivisesti!

Millainen sitten on hyvä jalostusnarttu? Minun mielestäni terverakenteinen, melko suuri, vahvaluustoinen, tilavarunkoinen, hyvä liikkuja, jolla on tasapainoinen luonne. Se on helppo astuttaa, tiinehtyy hyvin, synnytykset sujuvat ilman ongelmia, maitoa tulee runsaasti ja narttu nauttii pentujensa hoidosta. Hieno ihannevisio! Jalostuskoiran tulee myös aina olla huippukunnossa. Sen tulee saada riittävästi liikuntaa, laadukasta ruokaa, sekä olla karvat, korvat ja kynnet hoidettuina, säännöllisesti rokotettuna ja madotettuna.

On myös olemassa sukuja, joissa nartut tekevät pääasiassa suuria pentueita. Pentuekokoon vaikuttaa kuitenkin moni muukin asia, joten perimä ei tässä asiassa ole aina pääosassa.

Meillä on yhä vielä aktiivikasvattajia, jotka ovat kasvattaneet lähes niin kauan kuin rotua on Suomessa ollut.

Heillä on ollut näkemystä ja rohkeutta jatkaa kasvatusta omilla kasvateillaan. Näihin omiin narttuihin on sitten yhdistelty harkiten vierasta sekä vanhaa tuttua. Näin on syntynyt ”kasvattajan oma tyyppi” rodun sisällä. Tällaisen oman tyyppin syntyminen vie vuosikausia ja vaatii pitkäjänteistä työtä. Kaikista suvuista löytyy vikoja ja sairauksia – näiden kanssa tasapainoilu onnistuu joskus paremmin, joskus huonommin. Kaikki rotua pitkään harrastaneet ja kehiä kiertäneet tunnistavat esimerkiksi Kinglords-koirat ja Leijonamielen koirat oman näköisinään. Leijonamieliä ja Kinglordseja syntyy taas tänäkin vuonna, niin kuin on syntynyt jo reilut 20 vuotta.

Yli 20 vuotta on kasvatettu myös Pinbiittan leonberginkoiria – löytyy kunnioitettavat 5 omaa sukupolvea. Kasvatus jatkuu yhä myös Pinbiittan kennelissä.

Ramavan´s kennelin koirat ovat myös 90-luvulta lähtien olleet oma tunnistettava tyyppinsä. Näiden kasvatusta ei enää jatku, mutta muutamat jalostusurokset vaikuttavat jälkikasvullaan ehkä tulevissa sukupolvissa. Leoniitan kennelin koirat muodostivat selkeästi oman tyyppinsä 90-luvulta lähtien. Vahvat jalostuskoirat näkyvät sukutauluissa vielä pitkään.

Reilut kymmenen vuotta on myös riittänyt Namupalojen ja Maxigorien oman tyyppin muodostumiseen tunnistettaviksi ja usean sukupolven syntyyn.

Hieno narttulinja on samoin jo monen sukupolven muodossa tulossa Pyrymetsän nartuista.

Edellä mainitut kasvattajat olen ottanut esimerkeiksi siksi, että kasvatusta on jatkunut jo pitkään omilla kasvateilla ja pentueita on syntynyt usean sukupolven ajan. Tarkoitus ei ole listata ketään toistaan paremmaksi, vaan tuoda esiin se, että kasvattajan on ollut omia kasvatteja käyttämällä mahdollisuus saada aikaan omaleimaisia leonberginkoiria. Lisäksi nämä linjat ovat ns. ”eläviä” - eli todennäköisesti jatkuvat ja osa on jo jatkunutkin.

Kuvia olen kerännyt kuudesta eri narttulinjasta. Syy, miksi haluan esitellä juuri nämä narttulinjat on, että kasvattajan kantanartusta lähtien linja on vähintään 3-4 sukupolven ajan aina jatkunut tyttärestä pysyen saman kasvattajan kennelimerkin alla. Samoin tähän esimerkeiksi valituissa nartuissa näkyy kantanartun tyyppin säilyminen ja ”paraneminen” uusien sukupolvien syntyessä.

Kuvat kertovat.

Kinglords Miss Sefanjan linja lähtien Zeldas Miss Money pennystä.

Leijonamielen kennelin Relan Nitasta lähtevä linja.

Maxigorien linja lähtien Tervaleijonan Sarabi-Nallesta.

Pinbiittan kennelin Terr-Leon´s Galinka-Pinbiittanista lähtevä linja.

Namupalan kennelin Galevala Juurakon Huldasta lähtevä linja.

Pyrymetsän linja lähtien Wictoriinan Amandasta.

Näissäkin linjoissa on vuosien kuluessa tapahtunut sekoittumista. Maxigor Mataharin ja Namupalan Tulisuuudelman isä Kinglords Mr De-Sevres liittyy Sefanjan linjan Matamin ja Murun jälkeisiin sukupolviin. Näistä neljälle narttulinjalle on yhteinen koira Leijonamielen toinen kantanarttu Balisha v. Löwengarten. Se on isoäitinä Kinglords Miss Honeybeelle, Leijonamielen Unon Dilindalinille ja Galevala Juurakon Huldalle sekä isoisoäitinä Maxigor Medinalle. Eri kasvattajien pentujen sukutauluja tutkiessa näyttää siltä, että aina tulee jossain takautuvassa polvessa eteen Balisha v. Löwengarten. Eli kaiken kaikkiaan varsin vaikutusvaltainen narttu koko suomalaiselle leonberginkoirakannalle!

Maxigor- ja Namupalan koirien takaa löytyy muitakin samankaltaisuuksia. Galevala Juurakon Huldin veli Galevala Jukolan Jussi on Maxigor Medinan isä.

Pinbiittan- ja Pyrymetsän narttulinjoissa ei esiinny Balishaa. Näille kahdelle linjalle yhteinen koira on Pinbiittan Edel´weizin ja Wictoriinan Amandan isä Pinbiittan Balaze D´Arak.

Namupaloille ja Pyrymetsäläisille yhteinen koira on Namupalan Pehmo Nallen ja Pyrymetsän Aamu-Usvan isä Tuliketun Mesikämmen.

Ens in Leijonamielen Relan Nitasta lähtevä narttulinja:

Relan Nita
s. 16.2.1988
Ragnarikes Guri-Dimpeloni x Mimmi

Leijonamielen Kiva Matami
s. 30.12.1993
Colja v Löwengarten x Relan Nita

Leijonamielen Unon Dilindalin
s. 31.8.1996
Leijonamielen Yks Uno x Leijonamielen Kiva Matami

Leijonamielen Hulivili Bulina
s. 7.7.2002
Grizzly v Dreiburgenland x Leijonamielen Unon Dilindalin

Leijonamielen Iki Nuori Muori
s. 5.8.2006
Leijonamielen Sain JummiJammi x Leijonamielen Hulivili Bulina

Sitten Kinglords Miss Sefanjan linja:

Zeldas Miss Money Penny
s. 8.12.1990
Ramon vd Villenburg x Zeldas Jeanne D'Arc

Kinglords Miss Sefanja
s. 8.6.1996
Manorguard Fire Walk With Me x Zeldas Miss Money Penny

Kinglords Miss Honeybee
s. 20.3.2001
Leijonamielen Vika Toivo-Ton x Kinglords Miss Sefanja

Kinglords Miss Afrodite
s. 31.7.2003
Kinglords Mr De-Sevres x Kinglords Miss Honeybee

Kinglords Miss Eferhild
s. 19.7.2006
Lejonklippans Humpty Dumpty x Kinglords Miss Afrodite

Sitten Maxigor-tytöt:

Tervaleijonan Sarabi-Nalle
s. 7.11.1995
Björn v Löwengarten x Ruskaliekin Melusina

Maxigor Medina
s. 12.8.1998
Galevala Jukolan Jussi x Tervaleijonan Sarabi-Nalle

Maxigor Matahari
s. 12.8.2001
Kinglords Mr De-Sevres x Maxigor Medina

Maxigor Milmanda
s. 21.12.2004
Zeldas Fox On The Run x Maxigor Matahari

Maxigor MoccaVanilla
s. 1.3.2009
Espresso Sir M. Aus Dem Sumpfloch x Maxigor Milmanda

Pinbiittan narttulinja:

Terr-Leon's Galinka-Pinbiittan
s. 2.7.1992
Ragnarikes Sinkadus Av Isfolket x Terr-Leon's Oschie

Pinbiittan Edel'Veiz
s. 27.1.1995
Pinbiittan Balaze D'Arak x Terr-Leon's Galinka-Pinbiittan

Pinbiittan Farouch My Love
s. 25.5.1998
I Love You De La Barangerie x Pinbiittan Edel'Veiz

Pinbiittan Hole In One
s. 16.1.2003
Lejonlands Trademark x Pinbiittan Farouch My Love

Pinbiittan Lumicci
s. 24.3.2007
Kaiser vom Matthiasberg x Pinbiittan Hole In One

Ja Nam upalan rouvakoirat:

Galevala Juurakon Hulda
s. 10.6.1996
Elkan v Welland x Leijonamielen Luvaton Lyli

Namupalan Pehmo Nalle
s. 14.2.1999
Tuliketun Mesikammen x Galevala Juurakon Hulda

Namupalan Tulisuu delma
s. 16.10.2002
Kinglords Mr De-Sevres x Namupalan Pehmo Nalle

Namupalan Hot Kiss
s. 24.2.2006
Namupalan Hirmu VII King x Namupalan Tulisuu delma

Pyrymetsän narttulinja:

Victoriinan Amanda
s. 20.9.1995
Pinbiittan Balaze D'Arak x Leoniitan Briljantidonna

Pyrymetsän Aamu-Usva
s. 12.8.2000
Tuliketun Mesikammen x Victoriinan Amanda

Pyrymetsän Capsella
s. 31.7.2005
Pyrymetsän Aamu-Usva x A Son O'A Lion

Pyrymetsän Flatterment
s. 28.4.2008
Knockando's Iphofen Original x Pyrymetsän Capsella

Useat tässä mainitut nartut ovat jalostuskoirauransa ohessa olleet / yhä ovat menestyneitä näyttelykoiria. Näistä linjojen nuorimmiksi mainituista nartuista ovat jo jatkaneet sukuaan Leijonamielen Iki Nuori Muori, Kinglords Miss Eferhild Unkarissa ja Namupalan Hot Kiss Virossa.

Narttulinjoista jäi tässä esittelemättä mm. Kinglords Miss Beautystä lähtevä Ann's Lions Livian linja ja Nesslele El Elgasta lähtevä Yestas Astrean linja.

Näihin palaan seuraavassa osassa.

Jotta tämä ei menisi ihan narttujen erinomaisuuden ylistykseksi, niin tähän loppuun kuvat muutamasta isä-poika-parista. Jalostusuroksissa ei niin selkeästi hahmotu "uroslinjoja", vaikka löytyykkin vahvoja periyttäjiä.

Isä Lempileijonan Jää Tänne

Poika Maxigor Muscador
(Lempileijonan Jää Tänne x Maxigor Medina)

Isä Duvasgårdens Macho Magnum

Poika Maxigor Mythico
(Duvasgårdens Macho Magnum x Maxigor Matabele)

Isä Jellonaaman Hot 'N Dream ja poikansa Namupalan Hot N' Cream (e. Bukkene Bruse Ser Filifjonka)

Lopuksi iso kiitos kaikille kasvattajille ja omistajille avusta kuvien etsinnässä ja Pipsalle kiitos kuvien käsittelystä julkaisuvalmiiksi.